

ODPIS

Sygn. akt VIA Ca 396/09

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 15 października 2009 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny
w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Ryszard Sarnowicz (spr.)

Sędzia SA Marek Podogrodzki

Sędzia SA Ewa Śniegocka

Protokolant sekr. sąd. Julia Gotówka

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2009 r. w Warszawie
na rozprawie

sprawy z powództwa E... a.s. w P... w R... C: ... Oddział w
P... z siedzibą w K...

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów

z dnia 12 grudnia 2008 r.

sygn. akt XVII AmE 20/08

I. oddala apelację;

II. zasądza od E... a.s. w P... w R... C... Oddział w
P... z siedzibą w K... na rzecz Prezesa Urzędu
Regulacji Energetyki kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych)
tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

ca

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2007 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że E a.s. Oddział w Polsce z siedzibą w K (dalej zwany „Przedsiębiorcą”) naruszył art. 30 ust. 2 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199 ze zm. – w niniejszym dokumencie zwanej dalej „Ustawą o biopaliwach”), w ten sposób, że nie złożył w terminie określonym w tym przepisie sprawozdania za pierwszy kwartał 2007 r. i za to działanie wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 5.000 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ukarany Przedsiębiorca.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie. Sąd pierwszej instancji ustalił, że odwołujący się uzyskał w dniu 23 listopada 2004 r. koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych. Pismem z dnia 1 czerwca 2007 r. prezes Urzędu Regulacji Energetyki zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej za zaniechanie złożenia w terminie sprawozdania. Przedsiębiorca w reakcji na powyższe zawiadomienie zajął stanowisko, że naruszenie obowiązku złożenia sprawozdania wynikało z jego niewiedzy na temat obowiązywania ustawy o biokomponentach i paliwach ciekłych. Ponadto oświadczył, że od stycznia 2006 r. nie prowadzi działalności produkcyjnej i handlowej z uwagi na zajęcie ruchomości na poczet należności Izby Celnej w C. Przyjmując za podstawę rozstrzygnięcia powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie może zostać uwzględnione. Sąd ten wskazał, że działalność prowadzona przez Przedsiębiorcę jest działalnością gospodarczą. Sąd Okręgowy podniósł, iż czas pomiędzy podjęciem i zakończeniem działalności gospodarczej jest okresem jej wykonywania. W ocenie Sądu faktyczne zaprzestanie wykonywania działalności

nie miało znaczenia prawnego, dla oceny ciągłości prowadzenia działalności gospodarczej i wynikającego z niej obowiązku sprawozdawczego, określonego w art. 30 ust. 2 Ustawy o biopaliwach. Sąd pierwszej instancji uznał, iż obowiązek wynikający z tego przepisu ciążył na Przedsiębiorcy w okresie, w którym obowiązywała koncesja.

Apelację od tego wyroku wniósł Przedsiębiorca. Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: art. 2 ust. 1 pkt 20 i art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. Nr 169, poz. 1199) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.) przez ich błędną interpretację. W uzasadnieniu środka odwoławczego skarżący podniósł, iż w okresie, którego dotyczyło zarzucone zaniechanie, faktycznie nie wykonywał działalności gospodarczej, ponieważ niezbędna do tego infrastruktura została zajęta przez organy administracji celnej. Z braku faktycznego wykonywania działalności apelujący wywiódł brak obowiązku złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 ustawy o biopaliwach. Zarzucając powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na apelację. Wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego wedle norm przepisanych. Wskazał, iż nawet utrata przedsiębiorstwa w rozumieniu przedmiotowym nie oznacza zaprzestania działalności gospodarczej, tak długo jak skutek tej utraty nie dojdzie do definitywnej rezygnacji z jej wykonywania, bądź trwałej niemożliwości jej wykonywania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Jak wynika ze stanowisk stron prezentowanych w toku postępowania, a uwypuklonych w apelacji i odpowiedzi na nią, istotą sporu w sprawie niniejszej jest wykładnia przepisów prawa regulujących zasady prowadzenia działalności gospodarczej oraz obowiązki z nią związane. Stwierdzenie to nie zwalnia jednak Sądu odwoławczego od poczynienia ustaleń faktycznych, będących podstawą zastosowania odpowiednich norm prawa materialnego. Właściwe bowiem zastosowanie przepisów prawa materialnego jest pochodną trafnych ustaleń faktycznych.

W sprawie niniejszej, jak wskazano wyżej, kontrowersje nie dotyczą płaszczyzny ustaleń stanu faktycznego. W takiej sytuacji Sąd Apelacyjny ogranicza się do stwierdzenia, iż ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy są logiczne, wyczerpujące i wystarczające dla rozstrzygnięcia pojawiającego się na ich tle problemu prawnego. Ustalenia te Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne, stanowiące podstawę rozważań prawnych.

Spór w niniejszej sprawie ogniskuje się wokół określenia zakresu obowiązków podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, związanych z prowadzeniem tej działalności. Jednym z takich obowiązków jest wymóg złożenia sprawozdania, określony w art. 30 ust. 2 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Zgodnie z tą normą producenci są obowiązani do przekazywania, w terminie 45 dni po zakończeniu kwartału, Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, sprawozdań kwartalnych, zawierających informacje wymienione w przepisie. Stosownie do definicji zawartej w art. 2 ust. 20 ustawy o biopaliwach producentem jest przedsiębiorca w rozumieniu u.s.d.g., wykonujący działalność w zakresie m.in. wytwarzania, magazynowania, importu lub nabycia wewnątrzspółnotowego paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych i wprowadzania ich do obrotu. Zgodnie z art. 4 u.s.d.g. przedsiębiorcą jest m.in. jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której właściwa ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Z powyższych regulacji wynika, iż cechą

przedsiębiorcy, istotną z punktu widzenia określenia zakresu podmiotowego obowiązku z art. 30 ust. 2 ustawy o biopaliwach jest przedmiot jego działalności gospodarczej. Jest ona nakierowana na określoną w art. 2 ust. 20 ustawy produkcję paliw bądź czynności obrotu nimi.

E. a.s. z siedzibą w Pi... jest przedsiębiorcą zagranicznym wykonującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w ramach oddziału (art. 13 ust. 1 i art. 85 u.s.d.g.). Podlega zatem wszelkim obowiązkom związanym z wykonywaniem działalności gospodarczej danego rodzaju. Nie ulega wątpliwości, nie kwestionuje tego również odwołujący się, że gdyby Przedsiębiorca w ramach oddziału wykonywał działalność gospodarczą, tak jak jest ona zdefiniowana w art. 2 u.s.d.g., to przysługiwałby mu przymiot producenta z art. 2 ust. 20 ustawy o biopaliwach. Przed zajęciem składników przedsiębiorstwa, dokonany przez Urząd Celny, działalność Przedsiębiorcy nakierowana była na wytwarzanie paliw. Ciężył zatem na nim obowiązek określony w art. 30 ust. 2 ustawy o biopaliwach. Niekwestionowanym jest również, że Przedsiębiorca takiej informacji nie złożył w ustawowo przewidzianym terminie. W konsekwencji należy uznać, że istotą sprawy niniejszej jest ustalenie, czy w pierwszym kwartale 2007 r. Przedsiębiorca w ramach oddziału wykonywał działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 u.s.d.g.

Stosownie do tego przepisu działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność na określonym polu aktywności gospodarczej, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Ze wskazanych elementów definicji interesujące dla rozstrzygnięcia sprawy jest pojęcie ciągłości. Przesłanki tej nie należy utożsamiać z koniecznością wykonywania działalności bez przerwy (np. przez cały rok, cały miesiąc, a tym bardziej przez cały dzień). Warunek ciągłości pojmować należy w kategoriach stabilności funkcjonowania przedsiębiorcy, stałości, odwrotności przedsięwzięć jednorazowych, okazjonalnych (por. W.J. Katner, *Prawo Działalności Gospodarczej. Komentarz. Orzecznictwo.*

Piśmiennictwo, Warszawa 2003, s. 23). Istotny jest również, podzielić należy w tym względzie stanowisko Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, zamiar powtarzalności określonych czynności celem osiągnięcia dochodu, np. powtarzalność cyklu produkcyjnego (por. K. Kohutek, *Komentarz do art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*, system informacji prawnej Lex).

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w okresie objętym sporem Przedsiębiorca, nie zamierzał zrezygnować z działalności produkcyjnej w składzie, którego dotyczyło zajęcie przez Urząd Celný w O Zamiar ten w sposób niedwuznaczny wynika z pisma z dnia 5 czerwca 2007 r. (k. 147). Nie doszło zatem do zerwania ciągłości, o której mowa w art. 2 u.s.d.g. Tym samym należy przyjąć, że działalność zarobkowa Przedsiębiorcy w tym okresie była działalnością gospodarczą.

Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej reguluje podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej (art. 1). Swobodą działalności gospodarczej objęte jest podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej (art. 6). Przepis ten wskazuje na trzy aspekty swobody działalności gospodarczej, określając jednocześnie prawnie relewantny zakres aktywności w dziedzinie stosunków gospodarczych. Z punktu widzenia analizowanego problemu istotne znaczenie ma konstatacja, że kompleks działań podmiotu prowadzącego działalność po jej rozpoczęciu a przed jej zakończeniem ustawa o swobodzie działalności gospodarczej określa jako jej wykonywanie. Całkowicie uprawnionym jest zatem stwierdzenie, że kto w celu zarobkowym przejawia aktywność gospodarczą, w sposób zorganizowany i ciągły ten wykonuje działalność gospodarczą.

Przedsiębiorca argumentował, iż wykonywanie działalności gospodarczej jest kwestią faktu, nie zależy natomiast od spełnienia formalnych warunków. Z tym stwierdzeniem zasadniczo należy się zgodzić. Punkt ciężkości, zdaniem Sądu Apelacyjnego, powinien być jednak położony nie tyle na „wykonywanie”,

jako stan aktywności, a na jej kwalifikację jako działalności gospodarczej. Jeżeli aktywność ta spełnia cechy określone w art. 2 u.s.d.g., to stanowi działalność gospodarczą, bez względu na okoliczność dopełnienia przez podmiot obowiązków związanych z jej prowadzeniem. Przy takim ujęciu problemu stan ujęty jako wykonywanie działalności gospodarczej, stanowiącej kompleks działań faktycznych i czynności prawnych, jest prostą konsekwencją przypisania aktywności danego podmiotu przymiotu działalności gospodarczej.

Z wyżej wyłożonego rozumienia przesłanki ciągłości wynika, że czasowe zaprzestanie wykonywania kompleksu czynności, składających się na aktywność podmiotu w stosunkach gospodarczych, nie prowadzi do zakończenia działalności gospodarczej. Nie ma tu miejsca na „faktyczne zawieszenie” czy też „faktyczne zaprzestanie” jej wykonywania. Można natomiast w sposób uprawniony twierdzić o zakończeniu działalności gospodarczej lub braku jej cech w danym działaniu.

Należy zauważyć, że przepisy Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w okresie którego dotyczy spór, nie przewidywały możliwości zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej. Nie jest nim czasowe zaniechanie wykonywania czynności ściśle związanych z przedmiotem działalności, takich jak zaprzestanie produkcji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2007 r., sygn. akt I CSK 450/2006), wynikające z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy. Nie jest również znana ustawie instytucja faktycznego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej. Na gruncie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, w okresie objętym sporem, podmiot albo wykonywał działalność gospodarczą (stając się przedsiębiorcą) albo jej nie wykonywał (który to stan pozostawiony jest poza zakresem regulacji tej ustawy). Jak przyjął Sąd Najwyższy w wyroku z 19 marca 2007 r., (III UK 133/06, OSNP 2008/7-8/114) "zawieszenie" prowadzenia działalności gospodarczej dla oceny podlegania ubezpieczeniu społecznemu, w zależności od

okoliczności faktycznych konkretnej sprawy należy kwalifikować jako "zaprzestanie" tej działalności lub działanie nie powodujące takiego skutku.

Trafności tej tezy nie podważa interwencja ustawodawcy, który Ustawą z dnia 10 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 141, poz. 888) wprowadził instytucję zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej, realizując postulat czasowego zwolnienia przedsiębiorców z obowiązków publicznoprawnych. Należy bowiem zauważyć, że prawnie skuteczne zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej jest uzależnione od spełnienia ściśle określonych przesłanek. Od przedsiębiorcy wymaga się podjęcia określonych działań - złożenia stosownego wniosku. Zawieszenie jest następstwem decyzji administracyjnej. Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że także na gruncie obecnie obowiązujących regulacji, samo faktyczne zaprzestanie prowadzenia produkcji nie jest równoznaczne z zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej.

Odnosząc powyższe rozważania do realiów niniejszej sprawy, należy wskazać, że w pierwszym kwartale 2007 r. Przedsiębiorca prowadził spór z organem administracji publicznej w przedmiocie zajęcia środków produkcji. Dysponując koncesją mógł w każdej chwili wznowić proces wytwarzania paliw. Wykonywał obowiązki sprawozdawcze, wynikające z innych przepisów. Wezwany do złożenia wyjaśnień w przedmiocie wykonywania działalności koncesjonowanej podał, że nie zaprzestał jej prowadzenia. W tym stanie rzeczy uprawnione jest stwierdzenie, że chociaż E s.a. Oddział w K nie prowadził bieżącej produkcji, to jednak nie zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej, w zakresie produkcji paliw. Samo faktyczne zaprzestanie produkcji paliw, z przyczyn niezależnych od woli podmiotu, nie stanowi zakończenia wykonywania działalności gospodarczej. Przedsiębiorca był zatem obowiązany, także w okresie, w którym nie wytwarzał paliw, wykonywać obowiązki publicznoprawne nałożone ciężące na nim z mocy

przepisów regulujących tę sferę gospodarki, w której prowadził działalność. Jednym z takich obowiązków jest niewątpliwie konieczność złożenia sprawozdania, o którym mowa w art. 30 ust. 2 Ustawy o biopaliwach. Obowiązek ten ciąży na przedsiębiorcy niezależnie od tego, czy prowadzi bieżącą produkcję paliw. Słusznie Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca uwagę, że w sytuacji faktycznej, w jakiej znalazł się odwołujący wykonanie tego obowiązku polegałoby na złożeniu informacji opiewających na „0” w poszczególnych pozycjach zestawienia.

Skoro z wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i wprowadzania do obrotu paliw wiąże się obowiązek przedłożenia organowi administracji sprawozdania kwartalnego, to uchybienie takiemu obowiązkowi stanowiło naruszenie art. 30 ust. 2 Ustawy o biopaliwach, sankcjonowane karą pieniężną na podstawie art. 33 ust. 1 pkt 9 tej ustawy. Nakładając tę karę Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie wykroczył poza swoje kompetencje. Odwołanie od tej decyzji spotkało się z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego. Nie doszło zatem do naruszenia art. art. 2 ust. 1 pkt 20, 30 ust. 2 ustawy o biopaliwach oraz art. 6 ust. 1 u.s.d.g. Apelację kwestionującą taki wyrok należało oddalić jako bezzasadną.

O kosztach postępowania za instancję odwoławczą Sąd Apelacyjny rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 pkt 2 in fine w zw. z § 14 ust. 3 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

Wobec powyższego na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

al